

ALGEMEEN

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Dit Blad wordt des *Woensdags* en *Zaturdags* uitgegeven: 's GRAVENHAGE aan het *Bureau*; in de *Lang-Pooten*, N.º 169; bij den Boekverkooper van *Weelden*, op het *Spij*, en *M. de Lyon*, in de *Spuistraat*; — AMSTERDAM; bij *M. Schoneveld* en *Zoon*; overigens bij de gewone *Correspondenten*.

Het abonneement geschiedt bij vooruitbetaling, wordt gerekend met den eersten dag der maand in te gaan, en voor niet minder dan drie maanden aangenomen.

Prijs voor drie maanden, 's Gravenhage . . . . . f 2: 8:—
 . . . . . vrachtwij in de andere Steden van het Koninkrijk: . . . . . » 2: 14:—
 . . . . . de Advertentien, elke regel *Brevier* . . . . . » 4:—

N E D E R L A N D E N .

's Gravenhage, den 1 December.

De onderscheidene afdelingen der Staten-Generaal zijn gisteren en eergisteren vergaderd geweest, ten einde de antwoorden van het Gouvernement op eenige aanmerkingen betrekkelijk het Budget, te onderzoeken. Dezelve zijn reeds bijeengekomen, op het voorstel van den heer President, om de wijze van discussie van het Burgerlijk Wetboek vast te stellen; over die wijze zal vervolgens beraadslaagd worden in een comité-generaal, waarvan de dag eerlang bepaald zal worden.

— De Burggraaf *Chateaubriant* is benoemd tot gevolmagtigd Minister van Frankrijk te *Berlijn*; hij vertrekt den 28 November. De heer *Passo de Borgo*, Generaal van Z. M. den Keizer van Rusland bij het Hof van Frankrijk, is naar *Troppau* vertrokken.

— In Engeland, is de Oppositie ten hoogsten misnoegd ~~van de wijze waarop het Parlement onlangs geprorogeed is geworden.~~ Zie hier hoe zich de *Scotsmen* daaromtrent uitdrukt:

» Hoezeer bereid op iets buitengewoons van de zijde der Ministers heeft de wijze waarop zij het Parlement geprorogeed hebben, onze verwachting nog te boven gegaan. Die wijze (eene eenvoudige verklaring, zonder eenige aanspraak of redegeving), ofschoon niet geheel nieuw, is eene dergene waartoe de raadslieden onzer Koningen zelden toevlugt hebben durven nemen; dezelve draagt veeleer het kenteeken van de tijden der prorogative, als van de constitutionele tijden; zij schijnt veelmeer ingegeven te zijn door de raadslieden van het Huis van *Stuart*, dan van het Huis van *Brunswijk*. De gewone formaliteiten zijn echter in acht genomen door den President van het Lagerhuis, welke dadelijk opgestaan is toen de Bode verscheen, die het Huis kwam roepen om 's Konings boodschap te gaan hooren lezen. Op dat oogenblik stond de Solliciteur der Koningin overeind, in de hand houdende eene boodschap van H. M., waarop hij te vergeefs de aandacht van den Voorzitter verzocht: er ontstond een groot rumoer aan de zijde der Oppositie, om den Bode het spreken te beletten, zoo dat inderdaad weinig leden hem konden verstaan; doch de Voorzitter stoorde zich in geen deelen aan deze pogingen, stond bedaard op en begaf zich naar het Hoogerhuis, onder een gemor en gelier, dat weinig strookte met de achtbaarheid van zulk eene vergaderplaats. Verscheidene leden, geweigerd hebbende den President te vergezellen, bleven in de zaal op zijne terugkomst wachten; doch hij verscheen niet weder, en begaf zich van het Hoogerhuis naar zijnent. De formaliteiten zijn dus niet tot ten einde toe in acht genomen, daar de mededeeling van de verrigting des Voorzitters achterwege gebleven is, en de leden uit alles slechts besluiten konden dat het Parlement geprorogeed was. Het eenige voorbeeld van eene zoodanige prorogatie, sedert de dagen van *Karel II*, is die welke plaats had den 27 October 1785, toen *Lord Thurlow* Kanselier was.

De Koningin begeeft zich den 29 in staatsie naar de Hoofdkerk. Daar men voor groote wanorde op dien dag bevreesd is, heeft het Gouvernement zelf het ceremonieel bij die plegtigheid in acht te nemen,

aan den Lord-Maire opgegeven, ten einde de regering van Londen verantwoordelijk te stellen voor de openbare rust.

De vooringenomenheid met de Koningin is thans zoodanig, dat de menschen de kerken verlaten, zoodra zij merken dat er niet gebeden wordt voor H. M. Het is te hopen dat er spoedig eenen maatregel genomen zal worden, welke die ergernis zal doen ophouden, en de geestelijken zal redden uit den onaangename stand waarin zij thans geplaatst zijn.

Lord Beresford heeft aan den *Morning Chronicle* geschreven, dat hij ontkent de schrijver te zijn van den brief, waarbij hij aan de regering van *Portugal* kennis gegeven zoude hebben van de nieuwe orders, door hem van den Koning van *Braziliën* ontvangen, opzigtelijk het bestuur van dat land. Die brief, zoowel als het gewaande antwoord aan *Lord Beresford*, zijn van alle ephtheid ontbloot.

— De lange afwezigheid van den Koning van Spanje uit de hoofdstad; de onlusten te *Avila*; het gerucht van de terugkomst aan het Hof van menschen die de vorige regering niet hadden willen te besturen, noch, toen het er op aankwam, te verdedigen, en eindelijk, de benoeming van den Generaal *Carvajal* welke de Constitutie geenszins toegedaan is, tot Gouverneur van *Madrid* en van *Nieuw-Kastilië*, in plaats van den Generaal *Vigodet*; alle deze oorzaken te zamen genomen, gevoegd bij andere omstandigheden welke de kwaadwilligheid nog verergerde, hadden onlangs eene volksgisting te weeg gebragt, welke heillooze gevolgen voorspelde. De standvastigheid en de wijsheid der plaatselijke autoriteiten hebben echter de rust weder hersteld. Eene deputatie van de provincie, en uit de regering van de hoofdstad, hebben een nadrukkelijk en eerbiedig adres aan den Koning gezonden. De terugkomst van Zijne Majesteit in de hoofdstad, de bjeenroeping van de buitengewone Cortes, de intrekking van benoemingen welke Spanje met eene reactie schenen te bedreigen, deze zijn de vorderingen, waartoe de zonderlinge wending van het bestuur gelegenheid heeft gegeven.

Wat Zijne Majesteit geantwoord heeft op het gedeelte van dit verzoek, welk de buitengewone Cortes betreft, is niet bekend; maar men denkt niet dat die bjeenroeping plaats zal hebben, daar de permanente deputatie zulks, volgens de Constitutie, alleen kan doen: 1.º wanneer de Kroon komt te vaderen, of 2.º wanneer de Kroon, om welke reden ook, buiten staat geraakt om te regeren of afstand van de Kroon wil doen. In alle andere gevallen, moet het voorstel tot eene buitengewone bjeenroeping door den Koning zelf gedaan worden.

Intusschen, is het militair commando over de provincie reeds aan den Generaal *Vigodet* wedergegeven, en de Koning heeft zijne aanstaande terugkomst in de hoofdstad doen bekend maken.

Men verzekert dat de voormalige Inquisiteur-Generaal en de Biechtvader van den Koning order bekomen hebben het *Escuriaal* te verlaten. De Hertog de *Infantado* betuigt zich daar niet vertoond te hebben, en de stem der constitutionelen heeft al de andere partijen tot stilzwijgen gebragt.

In *Valencia* is een zwaar oproer ontstaan tegen den Aartsbisschop, wegens eenen herderlijken brief, waarin hij het gedrag den Cortes berispte, en ontkende dat zij het recht hadden zich met geestelijke zaken te

benoemen: hetgeen 's volks woede tegen dien kerkvoogd vooral gaande gemaakt had, was de verdenking dat hij den constitutionelen steen met slik en vuiligheid had doen bedekken. Hij is het eerste gevaar met veel moeite ontsnapt, doch is, nadat zijne schuilplaats ontdekt was, weder naar Valentia gebragt, waar hij naauw bewaakt wordt. De Bisschop van Cadix heeft het ook gewaagd, in eenen herderlijken brief, de maatregelen omtrent de kloosters af te keuren; doch is insgelijks in de noodzakelijkheid geweest zich met de vlugt zoek te maken.

Uit dit alles ziet men dat, welke ook de pogingen van bijzondere personen, door eigenbelang aangedreven, zijn mogen, de geest van het Spaansche volk uitmuntend is; en dat die Natie, welke zich zoo beroemd gemaakt heeft door haren edelmoedigen tegenstand aan eene vreemde overheersching, ook het despotisme niet heeft kunnen overwinnen.

— Ten opzichte van Napels, is er niets met zekerheid te zeggen, als dat de militaire demonstratiën tegen dat Rijk nog altijd voortgezet worden. De geruchten omtrent de conferentiën van Troppan loopen in het oneindige; Rusland en Pruisen zouden hunne volkomene toestemming tot de militaire bezetting van Napels gegeven hebben; Lord Steward, Britsch gezant, had eene nota ingezonden, maar men dacht niet dat dezelve eenige verandering in de genomene besluiten zoude te weeg brengen. Het inrukken van het Oostenrijksch leger hing alleen nog af van zekere negociatiën met de Moeren van Rome en van Turin, en van het antwoord des Konings van Napels op het aan hem gezondene ultimatum. Voorts waren de Napolitaansche aangelegenheden op verre na niet het eenige punt waarmede de hooge Monarchen zich bezig hielden; sedert het gerucht aangaande eene verrijling van twee Hanzesteden tegen de vestingen Danzick en Thonn, was men te Frankfort niet zonder ongerustheid voor de onafhankelijkheid dier stad. De tijd zal leeren wat er van dit alles zij, en of het ook goed voor het menschedom zij, dat eenige weinige brooze sterfelingen zoo vrijelijk over het lot der Natien mogen of meenen te kunnen beschikken.

— Volgens de Statesman, zoude de Engelsche Resident bij het hof van Napels aan Koning Ferdinand IV voorgeslagen hebben, om zich met zijne familie ten einde aldaar plegtiglijk te protesteren tegen de verrigtingen van het Parlement; de Fransche Resident zoude, uit naam van zijnen Souverein, dezelfde aanbieding gedaan hebben, en de oude Koning had beide voor hunne vriendelijke offerte beleefdelijk bedankt. Denkelijk heeft Z. M. in dit geval niet geraadpleegd met zijnen Biechtvader.

MENGEELWERK.

Aan den Redacteur van het Algemeen Nieuws- en Advertentie-Blad.

MINNEER DE REDACTEUR!

Ik las, dezer dagen, in de *Amsterdamsche Courant*, eene, uit het *Journal de Bruxelles* overgenomen, Analyse van het ter Staten-Generaal ingeleverde Ontwerp van Burgerlijk Wetboek; en verblijdde mij niet weinig, toen ik zag dat de steller overtuigd schijnt te zijn, dat al het goede in die nieuwe Wet is bewaard; en al het kwade daaruit geweerd; zoodat wij ons welverwachten kunnen geluk wenschen met een Volks-Wetboek.

Dan, onder het lezen, is mijne aandacht gevallen op iets dat behouden schijnt te zijn uit het onlangs ingetrokkene Ontwerp; namelijk, art. 5 der Analyse: *Het tijdstip der meerderjarigheid is op eenen rijperen leeftijd bepaald, in aanmerking genomen zijnde, dat de fysieke ontwikkeling der inwoonders in dit Koninkrijk langzamer is dan in Frankrijk.* De Analyse zegt het niet, maar ik heb thans vernomen, dat de meerderjarigheid bij het nieuwe Ontwerp op 24 jaren bepaald is. Ik beken, dat zoo wel die bepaling als de opgegevene beweeggrond, mij geweldig tegen de borst slooten, en dat ik dezelve geenszins rangschikken kan onder het goede dat behouden, of het kwade dat verbeterd is. Het komt mij voor, dat de Ontwerper hier den geest der eeuw, de belangen der jongelieden en der maatschappij geenszins behoorlijk geraadpleegd, noch met de beginselen eener goede wetgeving in overeenstemming gebragt heeft. De groote zorg voor, en de strekking van het publiek onderwijs is, om het verstand der jeugd vroeger te doen rijpen, dezelve, door snellere ontwikkeling van vermogens, spoediger in staat te stellen tot het bekleden hunner

plaats en rang in de samenleving. En dit geschiedt inderdaad; want thans bewondert men, bij de openbare examens der scholen, de ervaerheid, zelfs van kinderen, in vakken waarvan men, vóór 25 jaren, niets hoorde als op de hoogere scholen; men heeft eene kunde en juistheid van oordeel ontwikkeld gezien bij jonge lieden van 18 jaren en minder, welke velen ouderen lieden ontbreken. De wetgeving stelt dus, aan den eenen kant, alles in het werk, om de vermogens vroeger te ontwikkelen, den mensch spoediger in de maatschappij plaats te doen nemen; terwijl zij derzelve, aan den anderen kant, verklaart op den thans gebruikelijken tijd daar niet toe in staat te zijn, en eerst later het noodige verstand te ontvangen. De wetgeving op het publiek onderwijs heeft dus haar doel gemist, gelijk bij deze bepaling verklaard wordt; of het Ontwerp is in dit opzigt verkeerd: er is geen middelweg. Gelukkig echter voor de Nederlandsche jeugd, druischt het Ontwerp aan tegen de ondervinding. Immers, sedert tien jaren dat de meerderjarigheid op 21 jaren bepaald is geweest, is er geen bewijs dat dezelve; in het algemeen, tot verderf der jongelieden en der Maatschappij gestrekt hebbe. Wie heeft ooit over heillooze gevolgen der vervroegde meerderjarigheid, in ons land, geklaagd? en moesten er niet zeer menigvuldige en gegronde klagen van dien aard ingekomen zijn, om aanleiding te kunnen geven tot het aantrekken eener gunst, waarop zoo vele brave jongelieden den grootsten prijs stellen! Maar die intrekking is ook strijdig met het belang der jongelieden en der Maatschappij. Degenen hunner welke zich aan een geleerd beroep gewijd hebben, promoveren veelal op hun een- en-twintigste jaar; anderen treden, in dien leeftijd, obk reeds in eenen meer of min gewigtigen stand; door de Academien wordt hun dus het regt gegeven om de belangen van anderen, ja van geheele gemeenten waar te nemen; velen hunner bekomen zelfs aanzienlijke posten, terwijl de wet hen nog voor eenige jaren onbekwaam verklaart om hunne eigene zaken te besturen!

Welke verwarring is bovendien nog te vreezen! Met Januarij, b. v. wordt de nieuwe wetgeving, welke geene terugwerkende kracht heeft, ingevoerd: nu zijn er één of meerdere kinderen van een zelfde huwelijk; maar de overigen kunnen dit eerst na verloop van drie jaren worden. Ziedaar nu broeders van 23 en 24 jaren, tegelijk meer- en minderjarig! welke tegenstrijdigheid.

Sedert tien jaren heeft de thans bestaande wet al e burgerlijke uitwerking gehad, zoo in boedelscheidingen als verkooping en andere verbindtenissen: zal de vernietiging van het beginsel waarop zij rusten, niet onzekerheid verwekken omtrent den geest der menigvuldige contracten; en in zeker opzigt derzelve goede trouw doen betwijfelen? Hoeveel boedelscheidingen tusschen thans reeds meerderjarigen en anderen, op het punt dit te worden, voorhanden, en tegen welk tijdstip reeds, door de eersten, verbindtenissen zijn aangegaan, moeten niet, tot verderf van dezelve, worden uitgesteld! welk eene rijke bron tot transitoire questien en processen, wordt hier niet geopend! Welk een middel in de handen van slechte stiefvaders en moeders, om op het goed van voor-kinderen te blijven zitten; of van ongetrouwe voogden om hunne verantwoording te rekken en de toegevoegde jaren zich ten nutte te maken!

• Ik beken het, ook de beste nieuwe wetgeving sleept, voor het oogenblik, zekere ongemakken na zich, die echter door middel van eene transitoire wet gedeeltelijk opgeheven kunnen worden. Maar eene transitoire wet, hoe wijs en voorzigtig ook ontworpen, is op zich zelf reeds een zeer groot ongemak, daar zij nooit zoo gereedelijk af te werpen is als de eene kan, welke eene nieuwe wetgeving kan doen ontstaan. De noodzakelijkheid eener nieuwe wetbepaling moet dus volkomen bewezen zijn, en de Natie heeft het regt om de redenen des wetgevers te weten en te waardeeren. Nu vraagt men welke dan het motief der nieuwe wet in dit opzigt kan zijn, en men hoort met verbazing: omdat de fysieke ontwikkeling der inwoonders van dit Koninkrijk langzamer is dan in Frankrijk. Vrees nu, gij allen, wier fysiek zich te langzaam ontwikkelt, al is uw verstand nog zoo groot! worstelaars, vristvechters moet gij zijn, om wettelijk meerderjarig te worden. En die fysieke vermogens komen in Nederland langzamer dan in Frankrijk; waarschijnlijk omdat wij noordelijker liggen: maar hoe oud moet men dan wel zijn in Rusland, dat nog noordelijker ligt, om mondig te kunnen worden? Indien dus het ligchaam van den

Nederlander zich later ontwikkelt dan dat van den Franschman, zoudt men denken dat ook het huwelijk, waartoe nog al *physieke* ontwikkeling noodig is, ook in dezelfde verhouding van drie jaren verschoven zal zijn; en evenwel vernemen wij, doch niet uit de Analysis, dat de Ontwerper Nederlands jongelingen op hun 18^e en jonge dochters op hun 16^e jaar in staat keurt om de pligten van den echt behoorlijk waartenenen; ofschoon zij, in die verbindtenis voor als nog geen lust hebbende, nog drie jaren langer moeten wachten om hunne renten te kunnen ontvangen of vaste goederen te verkoopen. Ja, maar de minderjarigen huwen alleen met toestemming hunner ouders, die over hunne *physieke ontwikkeling* best kunnen oordeelen, terwijl, wanneer er redenen bestaan om het *venia aetatis* te verlangen, dit dadelijk verkregen kan worden. Regt zoo, maar dit is een middel alleen voor weinigen, om de groote kosten; ten anderen, hangt de wees hierin geheel van zijne voogden af, welker belang het kan mede brengen om met dit verzoek geen haast te maken.

De nieuwe tijdsbepaling voor de meerderjarigheid der Nederlanders schijnt dus dit gebrek te hebben, dat dezelve niet noodzakelijk is; dat er vele kwade gevolgen uit kunnen ontstaan, en weinig goede; ten zij men daarmede een finantieel middel beoogd had, in de hoop dat velen het *venia aetatis* zullen vragen. Is dit het geval, dan zoudt ik een ander middel voorstellen, om het onaangename voor te komen van menschen tot kinderen te maken, en nochtans het onderstelde doel te treffen. Men kon, namelijk, de meerderjarigheid op 21 jaren laten, maar ieder die dit tijdstip bereikt, eene premie doen betalen, waarvoor men wel spoedig eenen naam zoudt weten te vinden, maar die berekend zoudt wezen, voor de jongmans, naar hetgeen zij of hunne ouders voorheen betaalden in het *Heeren- en Redemptie-geld*, en voor de jonge dochters, naar hunnen omslag in het *Koffij- en Thee-geld*, indien die billijke en nuttige belasting nog bestond. De opbrengst dezer premie zoudt eenen vasten post op het Budget geven en het *jaarlijksche deficit* merkbaar te gemoet komen; terwijl deze belasting dan ook gelegenheid zoudt geven om nog eens in het einde te snuffelen, waaraan men thans zoo bijster gehecht schijnt te zijn.

ANONIMA JUVENTUTIS.

MIJNHEER DE REDACTEUR!

Ik woon in een klein, jaist niet rijk, Land-stadje. Mijn Vrouw en Kinderen zijn nog al dikwijls wat onpasselijk en om die reden hebben wij ook gaarne eenen vasten Doctor, die tevens vriend des huizes is. Maar zet zich hier eens een jong Doctor, die van de Academie komt, neder, dan duurt het gewoonlijk slechts een jaar of wat, dat hij hier blijft. Zoo is, voor een paar maanden, ook wederom Doctor A... van hier naar S... verhuisd. Hoewel onze Burgemeester, de Predikant, ik en meer anderen, veel van den jongen mensch hielden, hebben wij hem juist daarom zijn vertrek niet afgeraden.

„Was de Doctor onder u mogelijk ongelukkig in de praktijk? of had hij ten uwent oudere Collega's, die hem in den weg stonden?“ zult gij mogelijk vragen. — Geen van beide, en evenwel had hij hier, gelijk zijne voorgangers, niet zoo veel te doen, dat hij er voor zich alléén een matig bestaan van kon trekken.

Ik zal u de reden zeggen. Hier woont een zeker iemand, die zich ook Doctor laat noemen, maar het nederdaad niet is. — Hij is een bejaard man, thans bezitter van een aardig sommetje. In zijne jeugd heeft hij te Amsterdam bij eenen Chirurgijn drie à vier jaren gewoond, en aldaar bijna al dien tijd met het scheerbekken rondgelopen; daarna is hij met een O. L. vaarder een reisje naar Java gaan doen, en vóór ruim dertig jaren hier komen wonen.

Deze Esculaap oefent hier niet alleen de Heelkunst, maar ook de inwendige Geneeskunde uit, en is tevens Apotheker.

Alhoewel ik over 'smans kunde in deze drie vakken niet kan oordeelen, weet ik evenwel, dat hij voor het overige een aards domoor is. De meeste menschen loopen echter zeer hoog met hem, omdat hij, naar men zegt, een Meester in het piskijken is, veel praat (dikwijls onverstaanbaar Latijn) enz.

Wordt een onzer erg ziek, dan zijn wij nu genoodzaakt, om uit de naaste Stad, omtrent drie uren van hier, eenen Doctor voor veel geld, met rijtuig, te laten halen; want, als het er eens op aankomt, stel-

len wij zeer weinig vertrouwen in onzen Praktizijn.

Och! Mijnheer de Redacteur, als gij nu eens goeden raad wilde geven; hoe wij in ons Stadje aan een ordelijke Geneesheer zullen komen, hoezeer zoudt gij ons daardoor verplichten!

K . . , den 30 October 1820.

DIDERIK ONGERUST.

ANTWOORD.

Ware er, na de verandering van zaken in dit land, eene bepaling gemaakt, dat de Chirurgijns ten platten lande de inwendige Geneeskunde niet daár mogen nitoeenen, waar een *gepromoveerde Medicijn Doctor* woonde, maar dat, by gebreke daarvan, hen werd toegestaan, om, alieen op het platte land, ver genoeg van de Stad of in afgeleene oorden, de doorgaans eenvoudige ziekten der boeren te behandelen, dan kunt gij u op de wet beropen en klagen: maar thans vindt men die soort van lieden bijna overal, welke den *gepromoveerden Medicijn Doctors* de zieken als 't ware voor 'n neus weg jaen. En dit mogen zij ook, als zij kunnen: want de wet verbiedt hen alieen de inwendige praktijk, in die groote Steden waar eene provinciale of plaatselijke Geneeskundige Commissie enz. gevestigd is, maar ook daar nog worden zij somwijlen oogluikend toegelaten, ten minsten in sommige van zulke Steden praktiseeren zij, de een meer, de ander minder bedekt, tot hiertoe ongestoord. — Het zal derhalve zeer veel in hebben, om wederom een Doctor te vinden, die bij u zich wil nederzetten, tot dat zij, door eene behoorlijke wet, gezeerd zijn tegen de mededinging van brebeenen en kwakzalvers.

Rotterdam, den 28 October 1820.

MIJNHEER!

Onder de vele misbruiken welke in deze Stad plaats hebben, is er voorzeker geen sterker in het oog loopende, dan het betalen van *recognitiën* en *extra-recognitiën*, door *ordinaire* en *extra-ordinaire* Makelaars.

Het eerstgenoemde kwam tot stand in het jaar 1748, tijdens de geboorte van zijne Doorluchtige Hoogheid Willem de Vijfde. Alstoen moest er een present door deze Stad in de Kraamkamer gedaan worden; en Heeren Burgemeesteren van dien tijd besloten, in hunnen wijzen raad, om dit door het corps Makelaars en Pondgaarders te laten betalen. Men stelde hun, dat jaar, op eene *recognitie* van f 200. Men zoudt toen gezegd hebben, dit is maar voor dat eene jaar, om dat het present toen betaald was. Maar nee! tot het jaar 1811 toe, heeft men dit van dezen stand gevorderd. Niemand sprak er tegen, omdat de zaken goed en voordeelig gingen, en men dus zoo naauw niet zag. Bij de overheersching, voerde men Patent in; dit bleef ook, zoo als natuurlijk was, na de omwenteling, duren, en men betaalde *recognitie* en *hoog Patent*. Dit was nu attemaal niets voor die weinigen die de groote zaken doen en bij duizende courtagie verdienen; maar de kleinere, die in het zweet huns aangezichts te voet hun brood moeten winnen, voor deze was het eene harde zaak. Men kwam bijeen, stelde de belangen in handen van eene Commissie; en deze heeft geaboucheerd met onze Burger-vaders, met leden van het Provinciaal Bestuur, als ook met bijzondere Personen van aanzien; helgeen van die *uitverking* te gewest, dat men de *recognitie* van de *ordinaire* Makelaars op f 100 heeft gesteld: aan het Patent, dat sprak van zelf, kon niets veranderd worden.

Nu is hier de vraag, of, volgens eenige wet, gearresteerd met gemeen overleg van de Staten-Generaal, Burgemeesteren *recognitie* kunnen vorderen, ja of neen? Hebben zij er regt toe, dan is het te verwonderen dat men zoo zwak geweest is om f 100 te laten vallen; terwijl men dan nog vraagt, waarom men in Amsterdam, de eerste koopstad van ons Koninkrijk, voor een *bagatel* (behalve het Patent) Makelaar kan worden, en hier niet?

Hebben zij er geen regt toe, dan behoort deze vordering onder die misbruiken, waarvan ik boven sprak; even als of men niet geneg aan Schutterijen, Klapwacht en Lantaarngeld, voor plaatselijke behoefte etc., opbragt. Een en ander overwegende, doet ons weemoedig uitroepen: *och waren wij maar in Kampen!*

Het tweede waar ik van sprak, was het betalen van extra-ordinaire RECOGNITIEN, door extra-ordinaire Makelaars: dit is van veel later datum, en in het jaar 1770 en 1776 ingevoerd, denklijk om den een of anderen vriend te helpen, die men geen ordinair ambt (want hiervan is maar een bepaald getal) kon geven: deze extra-ordinaire Makelaars betalen dadelijk f 600 bij hunne bevordering, en verder (behalve huu Patent) f 600 jaarlijks. Inderdaad eene som van belang; en men heeft voorbeelden gezien, dat dit lot hun dikwerf tien à twaalf jaren te beurt viel, en dat men in dat tijdverloop menschen als ordinair Makelaars zag bevorderen, die, of zeer jong waren, of van buiten de Stad kwamen, of die het zelf niet waarnemen, maar wederom aan anderen, voor een zeker getal jaren, voor f 200 à 400 's jaars, verhuurden. Onder deze verhuurders is er zelfs een voornaam koopman; ook vindt men er onder die op andere plaatsen bankroet gemaakt hebben en die men alhier een ordinair Makelaarij heeft geschonken! De acte van een ordinair Makelaarij, heeft dus veel van een wisselbrief gekregen, waarvan sommige verscheidene endossementen hebben. Al gaat er eens een Makelaar bankroet, wordt hem, uit medelijden, zijne acte niet afgenomen, en hij verhuurt dezelve, als hij geen vertrouwen meer heeft om zelf zaken te doen. Dit is, dunkt mij, genoeg om te bewijzen, dat deze zeer groote inbreuken en onredelijkheden zijn, en dat het te wenschen ware zulks onder het oog van Zijne Majesteit den Koning werd gebragt.

L.

CORRESPONDENTIE.

Wij zullen eerlang gebruik maken van de Brieven van M. . . . uit Amsterdam, over de dienstdoende Schutterijen; van N. N. uit G. . . . . mede over de Schutterijen; van Jan Zeependoos; van J. door vragen wordt men wijs, en van Q. uit Amsterdam.

— De klagten uit Rio Demerarij vermeenen wij niet voor het publiek te moeten brengen. Niemand zal wel twijfelen aan het gewigt der kolonie; doch de schrijver merke op, dat geen land zijne overzeesche bezittingen anders afstaat, dan om zulke redenen waarop weinig te antwoorden valt; bij voorbeeld, de noodzakelijkheid.

— Hoe aangenaam is het ons geweest te vernemen de zorg welke men in Gr. . . . . voor de gezondheid van het garnisoen draagt, daar men het, op den geboortedag van de Koningin niet eens naar de pantoffel parade heeft willen zenden, uit vrees voor sneeuw, die niet gevallen is! Hebben de Gr. . . . . r schoonen, met hunne gouden oorijzers, hierbij iets verloren, gaarne, dit stellen wij vast, deden zij de opoffering van het genoegen van een nartje; daar zij nu verzekerd kunnen zijn, dat op den 18 November geen der helden welke zij zoo gaarne gezien hadden, om hunnent wil aan eene zinking koorts is blootgesteld geweest. Minzaamst bedanken wij Jan Oranje voor het geruststellend berigt.

— Piet Zegevoerders brief is ons van weinig belang voorgekomen: hij had ook moeten zorgen dat de medetaxateur, van zijnen kant benoemd, zich behoorlijk van zijnen last kweet.

— De Correspondent G. B. heeft, naar ons inzien, niet volkomen bewezen dat de Banken van Leening, op hun zelven, de pest der Maatschappij, van den middelstand en van den geringen Burger zijn. Het kwaad ligt hier niet in eene instelling, waarvan de noodzakelijkheid sedert lang in alle landen gevoeld is; maar in de slechte zeden van de genen die er schade door lijden; of in de ongelukkige omstandigheden van eenige menschen, welke ook door de beste inrigting der Lombarden niet gered zouden kunnen worden. Intusschen, indien het waar is dat de Banken zoo weinig op de panden voorschieten, de uren dat dezelve open zijn zoo ongemakkelijk schikken, en zulke slecht geschrevene briefjes geven, dat de beleeders genoodzaakt zijn naar inbrengers te gaan, die hun te veel afnemen, dan verdient zulk een misbruik gewis de aandacht des Bestuurs tot zich te trekken.

— De zaak waarover Buscoducenser ons onderhoudt thans voor de regtbank zijnde, achten wij het onnoodig en zelfs ongevoeglijk, die voor het publiek te brengen.

ADVERTENTIE N.

Men vraagt, terstond, eenen eersten en tweeden SECONDANT, op een Institut in Zuid-Holland; de eerste tusschen twintig en vijf-en-twintig jaren, de tweede tusschen acht-

tien en twee-en-twintig jaren oud, beide van den Protestantschen Godsdienst. Iemand genegen zijnde, een dezer beide posten te vervullen, vervoege zich dadelijk in persoon bij W. K. MANDEMAKER, Boekverkooper te 's Gravenhage Brieven franco.

Tot St. NICOLAAS- NIEUWJAAR- en VERJAAR GESCHENKEN, zijn in de Boekwinkel van A. VAN HOOGSTRATEN junior, op de Plaats I, N.º 13, in 's Gravenhage, voorhanden, een groot aantal van nieuwe Boek- en Plaat Werkjes, zoo in de Hollandsche als Fransche talen, geschikt voor de vroegste Jeugd en voor meergevorderden in jaren, benevens verscheidene Spelen voor dezelve; als mede onderscheidene fraaije Almanakken en een assortiment van Albums, naar den laatsten smaak, van differente prijzen.

Bij M. H. HELMIG, Boekverkooper in de Beursetceg, in Boog N.º 14, te Amsterdam, zijn te bekomen:

MERKWAARDIGE REIZEN, in en door vreemde Werelddeelen, ingerigt naar de vatbaarheid der eerste Jeugd, naar het Hoogduitsch van J. GLATZ, in drie Deelen, met twaalf fraaije gekouleurde platen, netjes gebonden: de tweede druk. Prijs 3 guldens.

DE VRIEND DER JEUGD, bevattende eene verzameling van Vertellingen, Brieven, Gesprekjes, Oefening voor het vernuft, Dichtstukjes, Fabelen, Spreuken en Lessen, benevens een klein maar aandoenlijk en leeraam Tooncelspel; de derde druk, met vier fraaije gekouleurde plaatjes, in karton. Prijs 16 Stuivers.

ZAK-ALMANAK, op karton gedrukt, à 2 stuivers.

St. NICOLAAS-PRESENTEN VOOR DE JEUGD.

Bij de Wed. A. LOOSJES PZ., te Haarlem, zijn in dit jaar 1820 uitgegeven de onderstaande Geschriften voor de Jeugd, en alom bij hare Correspondenten verkrijgbaar gesteld:

- I. De Jeugd de Kiem van het volgend Leven, of Gallerij van merkwaardige Kinderen, met platen en vignet in 8.º à f 1-5-
- II. SPIEKER, Vertellingen uit het Huiselijke Leven, met vier gekl. pl. 8.º à f 2-5-
- III. ——— Verhalen uit de Geschiedenis, met platen 8.º à f 1-10-
- VI. Diergaarde voor de Nederlandsche Jeugd in 33 Konstplaten, afbeeldende 80 onderscheiden Dieren, gr. 8.º à f 1-16-
- V. CLAUDIUS, Leerzame bezigheden voor de Jeugd, 12.º met pl. Nieuwe Uitgave, à 15 stuivers.
- VI. WEISZE, de Vriend der Kinderen, 8 Deelen met platen, 12.º à f 5-12-

door dezelve uitgegeven en bij getallen te bekomen, zijn bij haar en hare Correspondenten Lijsten voorhanden, die gratis worden afgegeven.

TWEDE NAAMLIJST, inhoudende: 73 Staf- en andere Officieren, 33 Gardes-d'Honneur, 3609 man, waarvan bijna drie-kwart in Rusland, de overigen in Polen, Oostenrijk, Duitschland, en 102 in de Koloniën, meestendeels als krijgsgevangenen overleden zijn, en 105, welke zich in Rusland in le en bevinden; nog 312 Personen, welke van het Fransche Gouvernement de achterstallige Militaire traktementen en andere schulden ontvangen hebben of nog bekomen kunnen, ingevolge de laatste veldtocht; verzameld en uitgegeven door het Bureau van onderrigting der Dood-Extracten, Nieuwendijk, N.º 18, te Amsterdam. De prijs is 12 Stuivers, en verders, voor denzelfden prijs, bij de Boekhandelaars Thierrij en C. Mensing, te 's Hage; Groenendijk, te Rotterdam; Blussé en van Braam, te Dordrecht; Thijssens en Zoon, te Leiden; Gebroeders Abrahams, te Middelburg; C. W. Dejong, te Ter Goes; Sigtenhorst, te Deventer; Wermeskerken, te Tiel; Wansleven, te Zutphen; C. A. Thieme, te Arnhem; W. van Bergen en Comp., te Breda; Palier en Zoon, te 's Hertogenbosch; Ladenius, te Leeuwarden; F. Hesse, te Heerenveen; Holtkamp, te Speck; J. A. Vermeulen, te Dockum; Walré en Comp., te Haarlem, en J. G. Terveent, te Utrecht.

S. DE GREBBER, Libraire, dans le Kalver-strat, N.º 166, à Amsterdam, ayant fait l'acquisition du reste des exemplaires de l'ACADEMIE UNIVERSELLE DES JEUX, 5 vol. in-8vo, avec Figures, les offre à raison de f 2-18-: au lieu de f 4-10-: Cet ouvrage contient des Instructions faciles pour apprendre à jouer les principaux jeux de Cartes, tels que l'Homme Quadrille, Fiquet, Boston, Commerce, Vingt-un à la Bête, etc., ainsi que ceux du Billard, du Domino, des Echecs et plusieurs autres jeux tant d'adresse que de hasard avec leurs règles et termes ordinaires.

J. HENDRIKSEN, Boekverkooper te Rotterdam, geeft uit: Hoognoedige gronden der Aardrijkskunde, verdeeld in 26 lessen door P. SAZERAC, met 5 kaartjes à 11 stuivers, zonder kaartjes à 6 stuivers.

NB. Men gelieve wel op te letten de naam van P. SAZERAC en tiende druk op den Titel moet staan, alzoo men door baatzucht aangedreven, een geheel ander Werkje den Menschen in handen stopt, met voorgeven dat, dat de verbeterde druk is. De nattigheid van het gebruik van dit Werkje (dat tot heden naar de NIEUWSTE VERDEELING der landen verbeterd is) bewijst genoeg er in korte jaren, de tiende druk er van het licht ziet.